

Sterke Starters

OMDAT EEN GOEDE START VAN HET
SCHOOLJAAR WAARDEVOL IS!

STARTERSKIT

**LES and
MORE**

**HOE KRIJG JIJ JE
KLAS STIL?**

De do's and don'ts | 3

**WAAR MOET JE OP
LETTEN TIJDENS DE
EERSTE LESSEN?**

Valkuilen en tips | 4/5

**TIPS VOOR
KENNISMAKING EN
GROEPSVORMING**

Drie werkvormen | 6/7

LES and MORE

GIVE ME SIX HOURS TO CHOP DOWN A TREE AND I WILL SPEND THE FIRST FOUR SHARPENING THE AXE

Abraham Lincoln

Een goede start van het jaar is heel waardevol. Het is de moeite waard om daar tijd voor te nemen: inspiratie opdoen, lekker lezen en plannen voorleggen aan collega's. Zo begin je met een duidelijk idee aan het nieuwe jaar.

We hopen dat deze starterskit jou daarbij helpt. Je vindt er inspiratie, ideeën en tips voor je eerste lessen van het jaar. Maar zoals wij vaak zeggen: Het hoeft niet groots of ingewikkeld. Hou het vooral simpel en deel ideeën met elkaar. Zo kan je tijd overhouden om even stil te staan bij de start van het jaar: Hoe zie jij het voor je? Wat wil je bereiken? Wat wil je leren? Hoe blijf je in balans?

Wij wensen je een gelukkig nieuw schooljaar!

Sietske en Petra

INHOUDSOPGAVE

Je klas stil krijgen
Do's and don'ts | 3

3 valkuilen van de eerste
schoolweek | 4

Tips voor een geslaagde start
van de les | 5

3 werkvormen voor
kennismaking | 6

3 werkvormen voor
groepsvorming | 7

Boeken en apps | 8

Klassenmanagement
toolkit | 9

Workshops en korte
cursussen | 11

Over ons | 12

DO'S AND DON'TS

JE KLAS STIL KRIJGEN

DO

Zet een timer op het smartboard wanneer een klas binnenkomt. Herhaal eventueel bij een taak. Zorg dat het duidelijk is wat leerlingen moeten doen wanneer de timer afloopt: zitten, stil zijn, kijken...

Speel een kort muziekje of filmpje dat de aandacht van leerlingen trekt. Start zodra het filmpje is afgelopen en houd de aandacht vast.

Teken een stip op de vloer en zorg dat je altijd op dezelfde plek staat wanneer je wilt dat de klas stil wordt. De eerste keren kan het even duren, maar het is verbazingwekkend hoe snel en effectief dit is!

Zeg precies wat je wilt en wat je verwacht. Gebruik duidelijke taal, het liefst positief verwoord. Ondersteun visueel. Wees vriendelijk, maar niet te beleefd of onzeker. Jij hebt de leiding.

Gebruik een gebaar of teken wanneer het stil moet worden. Laat leerlingen het eventueel overnemen. Je kunt er ook voor kiezen om een ritme te klappen en dat te laten imiteren. Voor je het weet is iedereen bij de les.

DON'T

Schreeuw niet. Het is gewoon te gênant en je krijgt er rode plekken van in je nek. Bovendien is het niet Corona-proof. Als de klas lawaai maakt, horen ze je toch niet. Kies liever voor een ander geluid of gebaar.

Dreig niet met straf als je het niet kan/gaat waarmaken. Dreigementen klinken heel vervelend en voor je het weet doen leerlingen je na in de gang.

Ga niet op een stoel zitten achter een bureau. Verstop je niet, maar wees duidelijk aanwezig. Bovendien is zitten het nieuwe roken.

Val niet in herhaling. Door te herhalen train je een klas dat ze best kunnen wachten op de derde keer dat je om stilte vraagt.

*Jacob!
Diaz!
Sharon!*

Deze tip gaat misschien tegen je intuïtie in, maar is wel het overwegen waard: noem geen namen van leerlingen die nog niet stil zijn. Tenzij je van plan bent de rest van het jaar iedereen persoonlijk bij de les te krijgen door ieders naam te noemen. Eindeloos verhaal natuurlijk.

don't give up!

Welke tip je ook toepast, het is heel erg belangrijk om consequent te zijn en vol te houden. Pas een tip tijdens een hele maand toe, en kijk dan wat het resultaat is.

Geef ook niet op als je lang moet wachten op stilte, blijf bij je techniek, wacht tot het stil is en geef vervolgens direct feedback op het (lange) wachten. [Klik hier voor meer tips over orde houden.](#)

Gouden tips van Blijven Leren

Afgelopen jaar werkten we mee aan de video '[gouden tips voor het nieuwe schooljaar](#)' van Blijvenleren.net. Onze tip was om de eerste lessen heel simpel te houden zodat je tijd hebt om je klas goed te observeren. Bekijk de video op youtube om alle gouden tips te zien.

3 VALKUILEN VAN DE EERSTE SCHOOLWEEK

1. Werkdagen van 10 uur of meer.

Dit klinkt natuurlijk heel logisch, maar toch zie ik dit bij mezelf en anderen vaak misgaan: heel hard werken in de eerste week zodat alles lekker loopt. De lessen moeten spectaculair en leuk zijn, bovendien zijn er veel extra activiteiten in de eerste week.

Toch is het beter om het jaar rustig te beginnen. Kijk niet te veel naar collega's die er nog veel meer werk van hebben gemaakt. Laat je niet meesleuren en hou je hoofd koel zodat je beter keuzes kunt maken en prioriteiten kunt stellen. Kom je toch nog leuke ideeën tegen? Schrijf er een paar op voor de startweek van volgend jaar.

2. Ongewenst gedrag door de vingers zien.

We willen het zo graag gezellig houden in de les en daarom is het lastig om direct consequent te zijn in de eerste week. Toch moet het echt

gebeuren als je de rest van het jaar orde in je les wilt. Vaak is in de eerste week een blik of een paar woorden genoeg om te laten weten dat je het ongewenste gedrag hebt gezien en dat het niet bij jou in de les past.

3. Geen tijd meer over hebben voor de leerlingen.

We zijn in de eerste week vaak druk bezig om van alles en nog wat op orde te krijgen. Toch is het belangrijk om echt de focus bij de leerling te hebben. Leer de namen en probeer iets extra's over de leerlingen te weten te komen. Leerlingen willen zo graag gezien worden. Dit is vaak niet gemakkelijk als je veel klassen hebt. Het kan helpen om je lessen eenvoudig te houden en te investeren in de persoonlijke band.

TIPS VOOR EEN GESLAAGDE START VAN DE LES

Als de eerste minuten van je les niet goed lopen dan heb je daar vaak de rest van de les last van (en soms nog veel langer). Wij vroegen aan ons brainteam hoe zij zorgen voor een goede start van de les.

Jouw domein

Wemke: "Zorg dat je alles op orde hebt voordat de leerlingen binnenkomen. Wordt het krap aan, zorg dan dat de deur nog dicht zit. Op deze manier kun jij kiezen voor het moment dat de leerlingen binnenkomen en hen binnenlaten in 'jouw domein'.

Om ervoor te zorgen dat leerlingen rustig binnenkomen hebben ze een vaste plek. Een vaste plattegrond is op zijn minst voor de eerste twee weken een fantastisch hulpmiddel bij deze enorme uitdaging die op ons ligt te wachten."

Geen gesprekjes bij de deur

Petra: "Als leerlingen mijn klas binnenkomen probeer ik te voorkomen dat leerlingen individueel iets aan mij komen vertellen of vragen. Als ik dat toe zou staan heb ik geen oog meer voor de andere leerlingen en kan ik ze ook niet groeten. Helemaal bij een lang gesprek ontstaat er chaos in de klas en dat probeer je natuurlijk te vermijden. Leerlingen hebben helemaal geen moeite met deze regel omdat ze weten dat ze iets mogen vertellen zodra de rest van de klas rustig (aan het werk) is. Voor noodgevallen maak ik natuurlijk een uitzondering!

3 keer ' een akkoord'

Johran: "Het is een presentator-techniek om eerst 3 keer 'een akkoord' met de doelgroep te hebben. Dus je eerste drie opmerkingen worden door hen (intern en onbewust) met "ja" beantwoord. "Ging je weekend weer veel te snel voorbij?" "Heb je al zin in...?" "Wat een heerlijk zonnetje he?" En dus niet meteen "Hebben we er weer zin in vandaag?", "Weten jullie nog wat ik de vorige keer zei over...?" Een en ander draagt bij aan relatie, gevoel van gezien en begrepen worden en een positieve werksfeer."

Sla de absentiecontrole eerst over

Ellen: " Begin de les niet met absentiecontrole door de klassenlijst leerling voor leerling door te nemen. Leerlingen weten al wie er afwezig is, gaan kletsen en het haalt daarmee de fut en concentratie uit de start van je les. Als de leerlingen aan het werk zijn noteer je wie er afwezig is."

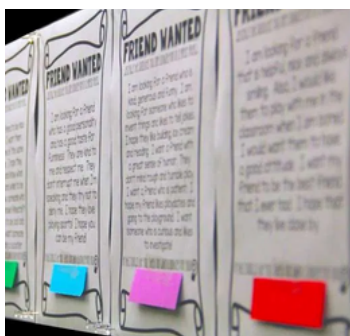
En voor de taaldocenten: " Laat leerlingen de eerste tien minuten van de les lezen in een boek naar keuze. Ze oefenen leesvaardigheid, worden rustig en kunnen eens iets kiezen wat ze zelf leuk vinden. Ik sta alles toe qua lezen: stripboeken in de doeltaal zijn dus ook prima."

Startactiviteit op het bord

Obbe: "Je kunt een prikkelende startactiviteit op het bord/scherm zetten waar leerlingen alvast mee kunnen beginnen als ze binnenkomen. Slijt deze routine er bij leerlingen in, dan geeft het jou de kans om iedereen te begroeten en de planning voor die les op het bord te zetten. Als je de startactiviteit ook nog weet te koppelen aan een beloning, dan ben je optimaal klassenmanagement aan het toepassen volgens mij. Zo'n startactiviteit kan iets zijn waarmee je voorkennis activeert; een stelling, een spreekvaardigheidsoefening, een puzzel of raadsel of zelfs een klein diagnostisch toetsje."

Op deze website kun je nog meer leuke startactiviteiten vinden voor je les: [first ten minutes.](#)

3 WERKVORMEN VOOR KENNISMAKEN

bron: Teaching with Jillian Star

bron: a love for teaching

Vriendschapsadvertentie

Laat elke leerling thuis een advertentie typen over wat ze zoeken in een vriendschap en wat ze zelf kunnen bieden in een vriendschap. Spreek 1 lettertype en grootte af. Leerlingen leveren de advertentie bij jou in zonder naam. Vervolgens worden alle advertenties op de muur geplakt en kunnen ze raden welke advertentie bij welke leerling hoort. Een voordeel van deze opdracht is dat het anoniem is en leerlingen er achter kunnen komen dat ze goed passen bij een andere leerling terwijl ze daar soms door vooroordelen/groepsdruk niet achter waren gekomen.

All about me bag

Geef leerlingen een papieren zakje om thuis te vullen met een aantal voorwerpen dat bij hen past. Leerlingen nemen de tasjes weer mee naar school en raden welk tasje bij welke leerling hoort.

Vragenbal

Koop een opblaasbal en zet er met permanente stift persoonlijke vragen op. Laat leerlingen de bal rond gooien (eventueel eerst de naam zeggen als ze elkaar nog helemaal niet kennen). Wanneer een leerling de bal vangt leest hij of zijn de vraag onder de linker duim. Als de vragen lastig zijn kun je ze een dag van te voren meegeven als huiswerk om over na te denken. Tip: Zet alleen nummers op de bal, de nummers corresponderen met vragen op het scherm. Zo kun je de bal hergebruiken bij een andere opdracht.

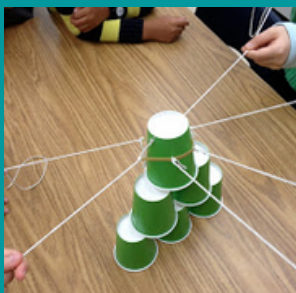
Op de website van [LES and more](#) kun je nog meer werkvormen vinden voor kennismaking en groepsvorming. Al zoekende naar werkvormen kun je prachtige dingen tegenkomen, maar controleer altijd even of deze werkvormen nog wel beantwoorden aan jouw doel van de les.

Mentoraat
Mijn taak,
jouw taak

Post-it op een tabel

Maak een tabel op het bord, of label grote posters. Laat leerlingen verantwoordelijkheden en verwachtingen opschrijven die passen bij het schooljaar. Laat ze daarna categoriseren: welke verwachting hoort bij de mentor? Wat hoort bij mijzelf? Eventueel voeg je rollen van directie, docenten en ouders toe. Deze werkvorm zorgt voor een goed gesprek over wat je van elkaar verwacht en kan leiden tot het maken van afspraken voor het komende jaar. [Klik hier](#) voor meer werkvormen met post-its.

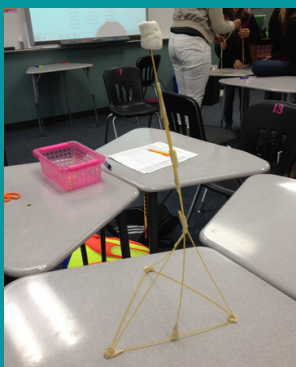
3 WERKVORMEN VOOR GROEPSVORMING

bron: Mrs Sepp's corner

Samenwerken met touw, bekertjes en elastiek

We houden van deze opdracht omdat elke leerling goed mee moet doen om de opdracht tot een succes te brengen. Knoop aan 1 elastiekje 4 of 5 touwtjes van dezelfde lengte. Leerlingen moeten de touwtjes strak trekken om een bekertje te "vangen" en te stapelen. Belangrijk bij deze opdracht is de evaluatie: waarom ging het samenwerken wel of niet goed? Raakte je gefrustreerd en wat deed je toen?

bron: LiveLaughMath

De hoogste marshmallow

Geef een groepje leerlingen 30 spaghetti's, 1 marshmallow, 50 cm plakband en een touwtje van 50 cm. Verder hebben leerlingen een schaar nodig. Spreek een tijd af en ontdek welke leerlingen de marshmallow het hoogst op een spaghetti toren kunnen zetten. De toren mag niet aan de tafel geplakt worden. Dit geeft je als docent de gelegenheid leerlingen te observeren en te bespreken hoe samenwerken goed werkt en welk geluidsniveau daar bij hoort.

bron: mindsinbloom

Sneeuwballengevecht

Laat elke op 3 papiertjes telkens een feit over zichzelf opschrijven. Vervolgens maken de leerlingen een prop van de papiertjes en gooien ze de papiertjes door de klas(maak goede afspraken, ook over de eindtijd van het sneeuwballen gevecht). Vervolgens zoeken leerlingen de juiste feiten bij de juiste leerling.

KEN JIJ JE CAO?

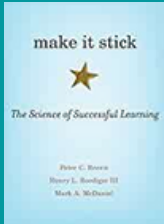
Wist jij dat?

Tijdens workshops en coaching merken wij dat niet iedereen op de hoogte is van zijn of haar CAO. Het is de moeite waard om er in te duiken, want er staan belangrijke dingen in. Deze 3 dingen zou iedereen moeten weten uit de CAO:

1. Er bestaat een link tussen jouw werktijdfactor en het aantal dagen dat je werkgever je per week mag inplannen. Weet jij hoeveel dagdelen je mag werken?
2. Elke docent krijgt 600 euro per jaar (naar rato) die je mag inzetten voor jouw ontwikkeling. Dat kan een cursus zijn of een goed boek, je mag het zelf weten! Als je een goed plan hebt mag je het bedrag meenemen naar het volgende jaar om dan meer te kunnen besteden.
3. Als startende leraar krijg je in je eerste jaar 20% lestijdreductie en in je tweede jaar 10%. Allemaal om jou de ruimte en tijd te geven om het onderwijzen je eigen te maken. Is er op jouw school ook een startersgroep?

leestips

Make it stick - Peter C. Brown
Wetenschappelijk boek over het onthouden van kennis met praktische voorbeelden uit de lespraktijk.

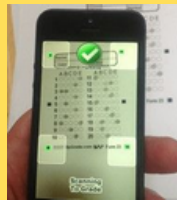

Motivatie - Dan Ariely
Hoe motiveer (en ook demotiveer) je anderen. Fascinerende inzichten over hoe motivatie werkt.

Je eerste jaar als leraar - Todd Whitaker ea.
Adviezen en inspiratie van een onderwijswetenschapper en zijn dochters voor beginnende leraren in hun nieuwe rol.

TIJDBESPARENDE APPS

ZipGrade

Met deze app scan je de antwoorden van meerkeuze vragen en heb je binnen een seconde de uitslag!

Classroomscreen
Veel handige tools bij elkaar zonder dat je hoeft in te loggen.

Forest

Geconcentreerd aan de slag: zolang jij van je telefoon afblijft groeit er een boom. Doe je dat niet, dan gaat de boom dood. En met je virtuele munten kun je zelfs echte bomen laten planten!

ACCOUNTS OM TE VOLGEN

Klasse.be

Eke donderdag stuurt Klasse een interessante nieuwsbrief met tips en inzichten uit onderzoeken.

Van gelukkige leerkrachten leer je meer

Aandacht voor het welzijn van docenten: van werkdruk naar werkgeluk.

Blijven leren

Shauna laat zien hoe ze haar lessen voorbereidt en deelt veel tips over digitale tools.

Fifi Schwarz

Werkt in het onderwijs, blogt over journalistiek, burgerschap en docentprofessionalisering.

The active class

Elke week nieuwe en vaak ook simpele werkvormen om je klas te activeren.

@VO_nieuws

Dagelijks het actuele nieuws over het voortgezet onderwijs.

KLASSENMANAGEMENT TOOLKIT

Dit is een voorbeeld van een toolkit; de ingrediënten die jouw les tot een succes maken. Op de volgende pagina kun je het zelf invullen.

MRS HATLEY'S
CLASSROOM

IK HOU VAN GRAPJES EN LOL IN MIJN LES. IK ZET EEN COMBINATIE VAN VOORSPELBAARHEID EN 'QUIRKY' TECHNIEKEN IN. IK BEGROET ALLE LEERLINGEN EN IK VRAAG NIET OM STILTE, DAAR HEB IK ANDERE TECHNIEKEN VOOR.

email:
lokaal:
problemen met huiswerk dienen minimaal een werkdag van te voren via de email gemeld te worden.

DE SFEER IN MIJN KLAS

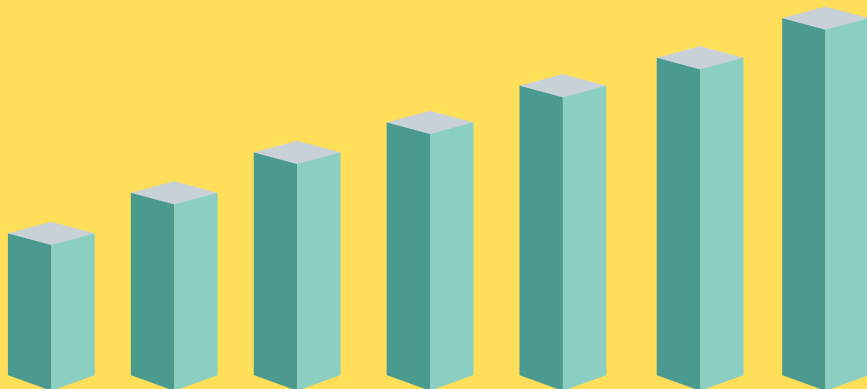
LEERLINGEN WETEN DAT ZE EEN LOLLETJE MOGEN MAKEN, MAAR DAT ZE OOK VERANTWOORDELIJK ZIJN VOOR HUN EIGEN WERK EN GEDRAG.

ROUTINES

- + LEERLINGEN BEGROETEN BIJ DE DEUR,
- + MATERIALEN PER GROEP UITDELEN
- + LEERLINGEN WACHTEN AAN TAFEL OP DE BEL

TECHNIEKEN

- + OM STILTE VRAGEN DOOR OP DE 'STIP' TE STAAN
- + WERKEN MET PUNTEN EN GROEPSCOMPETITIES

KIJKEN NAAM NOEMEN LLN VERPLAATSEN LEERLING OP GANG
POST-IT OP TAFEL PLAKKEN GESPREK VOEREN

INTERVENTIE LADDER

DIT MAG NIET IN MIJN LES :

DOOR IEMAND HEEN PRATEN
AAN ELKAAR ZITTEN ZONDER TOESTEMMING
UITLACHEN

LESVOORBEREIDING TECHNIEKEN

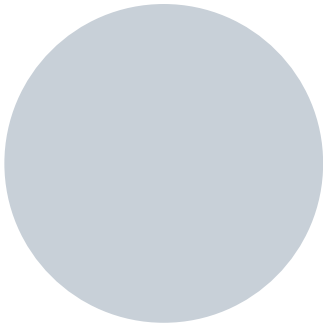
= EEN GOEDE BALANS VINDEN TUSSEN STILLE ACTIVITEITEN EN 'RUMOERIGE ACTIVITEITEN'

+ ALS DOCENT MINDER AAN HET WOORD ZIJN.

BELONING EN CONSEQUENTIES

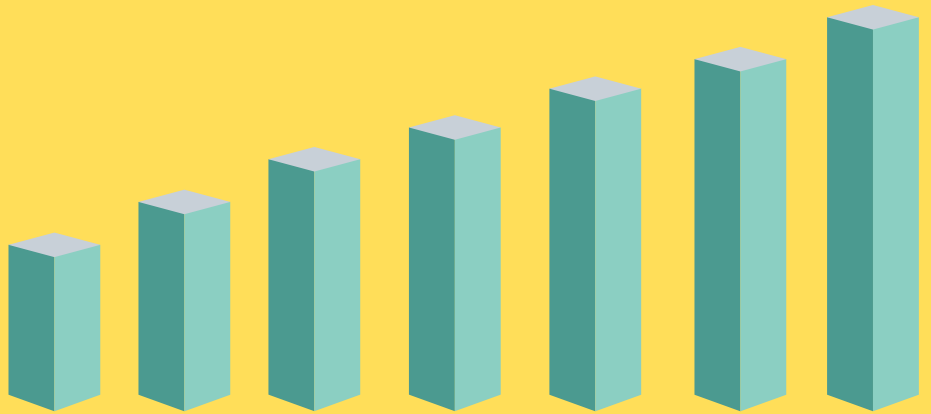
- STRAFWERK
- NABLIJVEN
- CONTACT MET OUDERS
- + LANGER PAUZE
- + MUZIEK BIJ WERKEN
- + MEER GROEPSWERK

DE SFEER IN MIJN KLAS

ROUTINES

TECHNIEKEN

INTERVENTIE LADDER

DIT MAG NIET IN MIJN LES :

DIDACTISCHE TECHNIEKEN

BELONING EN CONSEQUENTIES

WORKSHOPS EN KORTE CURSUSSEN

WORKSHOP

GELUKKIG NIEUW SCHOOLJAAR!

Een praktische middag over energie, prioriteiten, organisatie en goede voornemens voor een nieuw schooljaar waarin er ruimte is voor wat je leuk en belangrijk vindt.

AAN HET EINDE VAN DE WORKSHOP...

- heb je helder inzicht in jouw prioriteiten en grenzen
- heb je een duidelijke beeld over hoe je je werkweek wilt indelen
- beschik je over ideeën hoe je tijd kunt besparen en je werk op orde houdt
- weet je wat (en hoeveel) jouw school van je mag verwachten

DEZE WORKSHOP IS GESCHIKT VOOR JOU...

...als je heel druk bezig bent met school en toch niet genoeg toekomt aan het voorbereiden van je lessen

...als je regelmatig overuren maakt en op je vrije dag achterstallig nakijkwerk doet

...als je weinig energie overhoudt voor wat je leuk en belangrijk vindt

NIEUWE DATA

26 augustus 14:00 Groningen

26 augustus 19:30 Groningen

4 september 14:00 Amersfoort

4 september 19:30 Amersfoort

11 september 14:00 Zwolle

11 september 19:30 Zwolle

online: 2 september 19:30

online 10 september 16:00

229,- per persoon. 2e persoon 25% korting.

online workshop: 149,- per persoon.

Reviews over deze workshop:

"Het is heel verhelderend en zorgt voor veel inzichten over wat ik wel 'moet', maar vooral wat eigenlijk helemaal niet 'moet'"

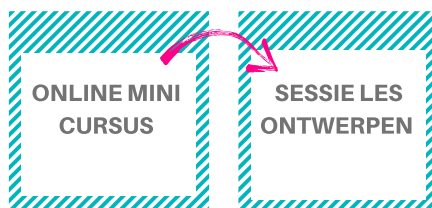
"Onwijs gezellige dames die met eenvoudige, maar leerzame opdrachten je werk inzichtelijk kunnen maken"

"Lekker down-to-earth! Gewoon eerlijk delen, erg fijn. Goed bestede middag!"

Vind je je werk heel leuk, maar baal je dat het soms zoveel tijd en energie kost? Dan is deze workshop iets voor jou.

Vind je het lastig om nieuwe werkvormen in te passen in jouw les, voor jouw vak? Dan kun je je aanmelden voor een korte (online) cursus waarin we samen een les voorbereiden specifiek voor jouw klas.

BASIS

Maak kennis met onderwijs tools en laat ons zien wat je al weet zodat we de cursus kunnen afstemmen op jouw behoeften.

60-90 minuten, op een zelf te bepalen moment

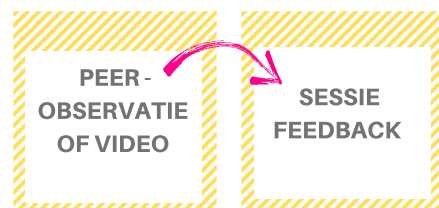

Kom met een globaal lesidee naar deze sessie zodat we samen je les kunnen optimaliseren.

ingeplande videocall van ongeveer 1 uur

PLUS

Probeer de technieken uit in jouw les, laat je door een collega observeren of maak een opname.

zelf plannen, een week na de sessie

Samen bespreken we de les en finetunen we de technieken die je hebt uitgetoetst.

ingeplande videocall van 30 minuten.

Ben je benieuwd hoe het straks na de zomervakantie allemaal moet met richtlijnen rondom Covid-19? Wij hebben er een online cursus voor ontworpen:

- Zicht op het werk van leerlingen zonder aan hun tafel te komen.
- Klassenmanagement vanaf 1,5m afstand.
- Werkvormen waarbij de docent niet dicht bij leerlingen hoeft te komen.
- Inzetten van digitale tools.
- Een les ontwerpen voor jouw vak en jouw klas

Er zijn leerlingen die in de Corona risicogroep vallen en daarom niet naar school komen.

- Hoe betrek je deze leerlingen toch bij je les?
- Hoe houd je zicht op hun ontwikkeling?
- Hoe zorg je dat deze leerlingen kunnen samenwerken met klasgenoten?

Deze cursus verloopt volgens hetzelfde format als de basis en plus cursus

HYBRIDE LES

Voor de cursussen en workshops op deze pagina kun je je zelf opgeven via onze website. De kosten kan je declareren (zie CAO).

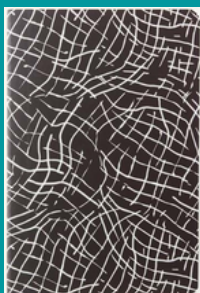
Wil je liever een cursus of workshop voor je hele team bij jouw op school? Dat kan, neem contact op via info@lesandmore.nl

VOOR DE DOCENT

Docentenagenda van 'de Hobbit'
Heel overzichtelijk, om al je werkzaamheden goed te plannen. Genoeg ruimte om alle plannen en notities per klas te noteren.

Een prachtig A5 schrift met grafische tekening. Gelineerd.
Sostrene Grene, €1,45

Okergele etui met rib én gemaakt van 100% eco-katoen. Sissy Boy, €9,99

PUZZEL

T	S	R	A	S	K	A	S	T	S
A	E	T	R	K	T	R	T	A	T
R	E	S	A	R	A	E	A	T	A
E	S	T	E	R	K	E	R	S	R
T	T	E	E	A	T	E	T	K	T
R	E	R	S	K	T	E	E	E	E
A	R	K	T	R	R	A	R	T	R
T	K	E	A	S	K	E	K	S	A
S	E	T	S	T	A	R	T	E	R
K	S	R	E	T	R	A	T	S	K

Sterke starter!

Hoe vaak kun jij die woorden vinden in deze woordzoeker?

voor onderwijskwaliteit
en werkgeluk

**"Alleen door inzicht
te krijgen in het
leren van je
leerlingen kan je ze
verder helpen"**

Petra en Sietske

Wie zijn wij?

Les and More is opgericht door Sietske Dijkema en Petra Hatley. Ze zijn docent en trainer, in beide rollen gemotiveerd om het onderwijs nog beter te maken. In hun blog delen ze eerlijk over hun ervaringen, tijdens workshops blijven ze realistisch over wat mogelijk is. Onderwijs kwaliteit én werkgeluk. Niet het één ten koste van het ander.

Wat geloven wij?

Onderwijs is een uitdagend vakgebied waar je verandering en innovatie niet weg kan denken. Wij geloven dat het onderwijs beter kan, maar tegelijkertijd óók makkelijker.

Wat doen wij?

Wij begeleiden docenten om op een haalbare manier het meeste uit hun lespraktijk te halen. We coachen docenten individueel en in teams. We geven workshops en cursussen op inschrijving en 'in school'. We delen onze eerlijke ervaringen en tips op ons blog.

WWW.LESANDMORE.NL

INFO@LESANDMORE.NL

[INSTAGRAM: LESANDMORENL](https://www.instagram.com/LESANDMORENL)

[FACEBOOK: LESANDMORE](https://www.facebook.com/LESANDMORE)